

Hoe herken je een christen?

Preek over Mattheüs 13:44

Te lezen: Mattheüs 19:16-26 en Mattheüs 14:44-46
Zuilen, 20 mei 1973

Waaraan kun je in het dagelijks leven christenen herkennen? Op grond van welke eigenschappen kun je christenen er tussenuit halen? In de buurt waar je woont. In je kennissenkring. Wanneer u met deze vraag de straat zou opgaan en voorbijgangers zou aanspreken, zou u waarschijnlijk onthutsende en onthullende antwoorden krijgen. Het meest onthutsende antwoord dat u kunt ontvangen, is wel het volgende: Waaraan ik in het dagelijks leven christenen kan herkennen, meneer, mevrouw? Om u de waarheid te zeggen: Ik kan ze helemaal niet herkennen!

Christenen zijn door-de-week onherkenbaar te midden van de anderen, bij mij in de straat, op kantoor. Ik merkte pas wie er bij mij in de straat christen zijn toen ik 's zondags eens erg vroeg opstond. Zondagmorgen tegen half tien vallen christenen op in de nog lege straten van de stad. Keurig gekleed stappen ze dan in hun auto om naar de kerk te gaan. Nu u het mij zo vraagt, en ik erover nadenk, moet ik toegeven dat christenen inderdaad soms wel te herkennen zijn!

Maar dan moet je wel de gelegenheid krijgen eens heel diep met hen door te praten! Wanneer je je buurman goed kent, en de sfeer op een avond erg vertrouwelijk is, kan het gebeuren dat hij bekent te geloven dat er meer is tussen hemel en aarde dan wij mensen kunnen zien en tasten. Min of meer tot je verrassing vertelt hij je, dat hij in een God gelooft en dat hij eens in de hemel hoopt te komen. Je staat dan even verbaasd te kijken als wanneer buurman plotseling een geheim laadje van zijn bureau zou openen en daar enkele aandelen Koninklijk Olie uit tevoorschijn zou halen. Wie had dat gedacht!

Buurman is een stille belegger in de eeuwigheid! U kent die stille beleggers en voorzichtige spaarders wel. Zij nemen geen enkel risico met hun spaarcentjes. Deze worden heel voorzichtig belegd of op een bank vastgezet. Hun grootste zorg is niet in de gaten te lopen. Daarom permitteren zij zich nooit een grote aankoop. Want de mensen zouden eens gaan denken waar ze het van doen! Zij spreken met niemand over hun bezit. Het zou dieven kunnen aantrekken! Om deze reden zijn het ook geen echte oppotters die zich alles ontzeggen om zoveel mogelijk in de oude sok te kunnen stoppen. Want dat geeft in de buurt maar aanleiding tot praatjes!

Stille spaarders voor de hemel treden alleen zondagmorgen uit hun grijze anonimiteit. Dan gaan ze naar het bankgebouw. En enkele vertrouwelingen kennen hun geheim. Maar verder is hun parool: Niet opvallen! Mondje dicht! Houd je gedekt tussen de anderen! Je zou eens last met je collega's kunnen krijgen. De mensen zouden wat bijzonders van je gaan verwachten. Je zou in de straat waar je woont er bij velen uit kunnen komen te liggen. Beleggen in en sparen voor de eeuwigheid straks is mooi. Maar in het heden moet het leven ongestoord zijn eigen gang kunnen gaan.

Waaraan kun je in het dagelijks leven christenen herkennen? Het is erg wanneer christenen onherkenbaar zijn. Als onopvallende stille spaarders voor de hemel. Maar

minstens even erg is het wanneer mensen moeten antwoorden: Waaraan ik christenen kan herkennen? Aan hun zuinige gezichten! Meneer, eens per jaar loop ik met de collectebus voor het Rode Kruis. Wanneer ik dan bij kerkmensen aanbel, kijken deze altijd heel zuinig. Met een gezicht van: Als christen moet je wat voor het goede doel over hebben. Maar het is wel een rib uit mijn lijf! Christenen vallen op door hun zuinige gezichten. Ze ontzeggen zich kennelijk plezier in dit leven. Zij praten heel ernstig over hun zondagse kerkgang. Je voelt gewoon dat ze veel liever om tien uur zondagmorgen in hun bed zouden liggen of op de camping zouden staan. Wanneer je hen ernaar vraagt, willen ze wel uitleggen, wat het geloof voor hen betekent. Geloven blijkt dan in te houden dat je allerlei dingen niet mag doen. En dat valt heus niet mee. Maar je moet er nu eenmaal iets voor over hebben om in de hemel te komen!

Jezus vertelt twee gelijkenissen. In deze korte verhalen maakt hij duidelijk wat christenen zijn en waaraan je hen kunt herkennen. Het eerste verhaal: Een man is aan het spitten in een stuk grond. Hij zoekt land om tarwe te verbouwen. Hij gaat na of de grondsoort van deze akker hiervoor geschikt is. Plotseling stoot zijn spade op iets hards. Nee, geen steen! Daarop ketst een spade af. Dit voorwerp geeft iets mee. Snel graat hij het vrij. Een houten kistje. Zenuwachtig opent hij de deksel... Hij kan zijn ogen niet geloven. Een schat aan gouden sieraden! Vast en zeker in lang vervlogen dagen, in een tijd van oorlogsdreiging, door de eigenaar in de grond verborgen. Onverwacht en geheel ongezoekt staat deze man met een rijkdom in zijn handen, waarvan hij zelfs nooit had durven dromen!

Hoe ontpopt onze vriend zich nu? Als een stille belegger en voorzichtige spaarder? Als iemand die onopgemerkt wegsliuip met zijn buitenkansje? Verbergt hij de schat aan sieraden thuis bij zijn spaarcentjes en laat hij de akker de akker? Nee! Jezus vertelt dat deze man alles verkoopt wat hij bezit en die akker koopt. Weldra spreekt heel het dorp erover. Wat een ongehoord roekeloze speculant is Jansen! Zet alles wat hij tot nog toe opgebouwd heeft op spel voor een onnozele akker! Anderen kijken hem hoofdschuddend na en waarschuwen hun kinderen voor zulk een handelwijze. Nieuwsgierigen vermoeden dat er iets bijzonders aan de hand is met Jansen en dat stuk land. Buurvrouwen komen opvallend vaak bij Jansen thuis een praatje maken en speuren ondertussen met argusogen de kamer af. Na zonsondergang sluipen er donkere schimmen over het bewuste stuk land. Mannen uit het dorp zoeken naar het geheim van die akker. En, wil Jezus met deze geschiedenis duidelijk maken: Zo gedraagt zich iemand die plotseling ontdekt wat ik voor hem wil betekenen. Wanneer u de rijkdom van het geloof ontdekt, kunt u niet als een stille spaarder het geloof opbergen bij uw overige bezittingen. U kunt niet gewoon doorleven en voortaan ook nog stiekem christen zijn. Het geloof brengt u tot een opzienbarende uitverkoop van uzelf. Wanneer Christus u zijn rijkdom van vergeving, van liefde voor de mensen, van hoop op de toekomst schenkt, is het gedaan met uw onopvallendheid. Het geloof dringt u uzelf te geven met alles wat u bezit. Christus brengt u ertoe uw eigen veilig opgebouwde bestaan op het spel te zetten. Collega's en burens zullen over u praten. Kennissen zullen u met argusogen in uw dagelijks leven gadeslaan. Mensen zullen op zoek gaan naar het geheim van uw leven.

Het tweede verhaal dat Jezus vertelt: Een koopman in parels loopt speurend alle markten en winkels af. Hij is op zoek naar de parel die hem in een slag tot een man in bonus zal maken. Op een goede dag ontdekt hij die parel. Te midden van veel kitsch en minder waardevolle exemplaren flonkert hij hem tegen. Zijn adem stukt ....

Nu moet die koopman handelen! Hij zal de prijs van aankoop zo laag mogelijk moeten houden. Het komt er immers op aan zo weinig mogelijk van eigen geld in te steken. Zij zal een zuinig gezicht trekken en met zijn collega scherp gaan onderhandelen. Tenslotte zal hij beweren dat honderd gulden voor die parel hem een rib uit het lijf is, maar vooruit .... Dat had u gedacht! De koopman gaat niet zuinig onderhandelen, maar biedt spontaan al zijn bezit voor de parel! En, wil Jezus met deze geschiedenis duidelijk maken: Zo gedraagt zich iemand die mij ontdekt als degene die het leven zin en inhoud geeft. Een christen is geen mens met een zuinig gezicht. Hij voelt het leven dat Christus van zijn volgelingen vraagt niet als een rib die hem uit zijn lijf wordt genomen. Als de scherpe prijs die hij voor de hemel moet betalen.

Wie het geloof in Jezus Christus ontdekt, biedt Jezus spontaan heel zijn leven, alles wat hij bezit! Wat Jezus van ons vraagt, is ons geen rib uit het lijf. Tenminste niet in de zin waarin wij deze uitdrukking verstaan! Er passen geen zuinige gezichten bij datgene wat God van ons vraagt, van ons neemt. Adam was de eerste mens die kon zeggen dat God hem een rib uit het lijf had genomen. Maar Adam keek daar niet zuinig bij! Stelt u zich voor dat Adam zuinig keek, toen hij Eva daarna zag! Adam was in het paradijs nog niet zo blij geweest. Zo is het: Wanneer God iets uit ons neemt, worden wij er alleen maar rijker van.

Het leven van zelfovergave en van dienst dat Jezus van ons vraagt is niet een leven van zuinige gezichten, maar van blijde gezichten. Wie ontdekt wat Christus aanbiedt, gaat niet met een zuinig gezicht een scherpe prijs bedingen. Hij probeert niet zo weinig mogelijk van zijn bezit kwijt te raken. Wie ontdekt wat Christus aanbiedt, weet in een flits dat hij niets te verliezen en alles te winnen heeft. Van pure vreugde biedt hij Christus zijn gehele leven aan.

Waarom kun je christenen herkennen? Wat God betreft: aan hun blijdschap! Jezus Christus biedt u een ongelooflijke rijkdom aan. U hebt u zich in de loop der jaren uw eigen bezit opgebouwd. En daarbij moet u niet alleen aan geld denken. U hebt uw bezit van principes, vaste gewoontes en pleziertjes. U hebt uw bezit van kennissen en vrije tijd. U bezit uw privéleven waar u zeer op gesteld bent. U bent min of meer tevreden met dit bezit en zult het met hand en tand verdedigen. Geloof u het woord van Jezus: Bij wat hij u aanbiedt zinkt uw eigen bezit in het niet en vol blijdschap houdt u uitverkoop! Het kan u niet schelen wat de mensen zeggen. U probeert uw geloof niet geheim te houden. Waarom niet? Omdat u blij bent! De vreugde van het geloof is geen binnenpretje, dat verborgen kan blijven. Deze vreugde is veel te groot en te aanstekelijk om voor jezelf te houden. Zij is als een uitslaande brand die niet te blussen is en steeds vat op anderen probeert te krijgen.

Bent u als christen te herkennen aan de vreugde waarmee u zichzelf geeft? In de gemeente. Voor anderen. Waarom werkt u mee in de dienst van Christus?

Omdat je wat voor het goede doel over moet hebben?

Omdat dat je dure christenplicht is?

Omdat u onmisbaar bent?

Of omdat u zich uit pure blijdschap wel moet geven?

Amen.